DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

سال چهارم شماره ۲۴
شماره مسلسل ۳۸۳
شنبه ۴ دلو ۱۳۸۲ هـ. ش
۲ ذوالحجه ۱۴۲۴ هـ. ق
24 January, 2004

PROPERTY OF ACKU

دوستم آماده تحویل دهی سلاح ثقیل

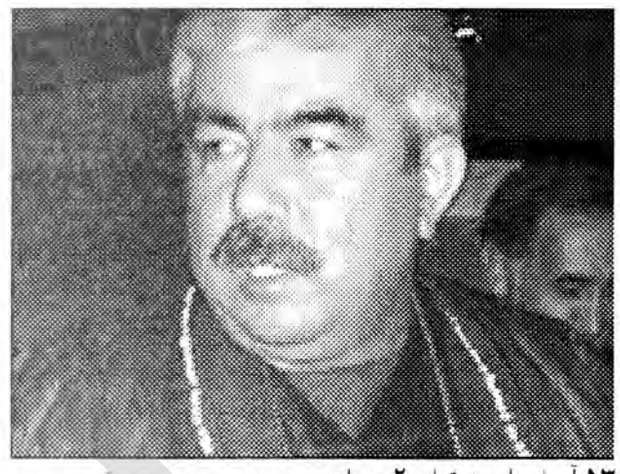

۵۳ آماده است تا ۲۰ عراده توپ و ده عراده تانک را در راستای برنامه جمع آوری سلاح یا .دی دی آر) تحویل مقامات مسوول دهد.

او گفته است که تا هنوزفرقه های ۹۵ و ۷۰ از نهادهای نظامی وابسته به جنرال دوستم سلاحهای خود را تحویل داده و فرقه۸۲ ولایت سرپل نیز نصف سلاحهای خود را به وزارت دفاع سپرده است

قبلا جنرال دوستم تحویل دادن سلاحهای ثقیله را که در اختیار دارد، مشروط به گرفتن مقام وزارت دفاع یا لوی درستیز کشور کرده بود. ص۴

دگرمن دانکن فرانکس قوماندان گروه بریتانیایی بازسازی ولایتی (پی آر تی) بریتانیا در شهر مزار شریف گفت که جنرال دوستم برای تحویل سلاحهای سنگین فرقه ۵۳ اعلام آمادگی کرده است.

این فرقه که از نهادهای کلیدی نظامی تحت امر جنرال دوستم است تاکنون بخش عمده یی از سلاحهای سنگین را در اختیار دارد.

به گفته دگرمن فرانکس، فرقه

د اساسی قانون په پلي کولو کې مرسته وکړئ

یو شمیر وتلو افغان حقوق پوهانو د خپل سرو وسله والو ملیشو شته والی د هیواد د اساسی قانون د پلي کیدو په لار کې تر ټولو ستر خنډ بللی او د هغوی د ژر بی وسلی کولو غوښتنه یې کړې ده. د حقوق پوهانو اتحادې چې تر لس کلن خنډ وروسته یې بیرته خپل غړی سره راټول کړي پرټولو هغو کسانو چې دوی ورته منورین وایی غږ کړي چې د نوی اساسي قانون په بریالی پلي کیدنه کې مرسته وکړي. دابلنه په هغه غونډه کې ورکړل شوه چې د افغانستان د حقوق پوهانو ټولنې د جوړیدو د اتلمسې کلیزی په ویاړ په کابل کې جوړه شوي وه.

د ټولنی مشر ډاکټر عبدالکبیر رنجبر د ټولنې په استازیتوب ویلي چې نوی اساسي قانون د یو لړ نیمګړتیاوو سره سره یو ښه قانون دی چې کولای شي پدی هیواد کې د ولسواک نظام د رامنځته کیدو او ټولنیز عدالت د پلي کیدو لاره هواره کړي.

هر قوماندان چندین برابر نیروهای اردوی ملی افراد مسلح در اختیار دارد

سازمان بین المللی پاملرنه در مورد وضعیت امنیتی در افغانستان اظهار نگرانی کرد و از مقامات امنیتی خواسته است برای انجام انتخابات منصفانه و سراسری زمینه را مساعد سازند.

این سازمان گفته است بنظر می رسد که در افغانستان هر قوماندان مسلح محلی چندین برابر نیروهای اردوی ملی که در حال حاضر تنها شامل ده هزار نفر است نیرو و سلاح های مختلف در اختیار دارند و علاوه بر آن شماری دیگر از سلاح داران نیز از آنها حمایت می کنند.

به نظر سازمان پاملرنه وضعیت امنیتی در نقاط مختلف افغانستان تحت تأثیر سلاح داران قرار دارند واین سازمان می افزاید که این مشکل راه اندازی انتخابات آزاد و عادلانه را تهدید می کند.

مؤسسه بین المللی پاملرنه کیر انترنیشنل به اساس گزارش اخیر خود معتقد است که دولت بجای اینکه بر زارعان کوچک فشار وارد کند بایست برای منع تولید قاچاق مواد مخدر به تجارت و تاجران مواد مخدر توجه کند تا از تولید مواد مخدر و قاچاق آن جلوگیری کرده باشد.

پاول بارگر مسئول مؤسسه پاملرنه می گوید که در برگزاری انتخابات باید از عجله کار گرفته نشود.

دتول تاکنو لرې ورو پرمخ ځی

ملګری ملتونه وایی پداسی حال کې چې د تالونکو تاکنو لپاره په کابل کې د رایه ورکوونکو شمیر چې خپل نومونه یې ثبت کړي مخ په ډیریدو دي. د افغانستان په خینو برخو کې په تیره بیا په جنوب لویدیځو سیمو کې لاهم دغه تیره شمیره ډیره ټیټه ده دغه اداره چې د تاکنو چارې سمبالوی وایی: په تاکنو کې د درغلیو د مخنیوی لپاره یې هم تاکلی ګامونه اوچت کړي دي.

دغه سازمان د هغو سیمو په لیکه کې د کندهار ولایت نوم یاد کړي چې د نوم لیکنو تر ټولو ټیټه شمیره لري پدغه ولایت کې د څو میاشتو په لړ کې یوازی شپاړس زره کسانو خپل نومونه د ولسمشری د تاکنو لپاره رایې ورکولو لپاره لیکلی چې یوازی دری زره یې میرمنې دي. د سازمان د جاروا کو په وینا دا مهال په کابل کې یوسلو پنځوس زره کسانو نومونه د تاکنو درایو په لست کې ثبت کړي چې په ټول افغانستان کې دا خورا لوړه شمیره ده.

په مزار شریف کې
دوسلو په ګرځولو بندیز لګول کیږي

په مزار شریف کې امنیتی چارواکی وایي چې سر له نن څخه به هیڅوک له وسلوسره ښارته د ننوتلو حق ونلري مګر یوازې هغوی چې ځانګړی اجازه لیک یې ترلاسه کړي وي.

د مزارشریف د امنیې قوماندان محمد اکرم خاکریز وال ویلی چې سرغړونکی به د پولیسو له خوا نیول کیږي.

وسلې او ګاډی به یې تري اخیستل کیږي.

تاکل شوي چې د دغه امنیتی کمپاین لپاره د ښار په دروازو او لارو کې خو بیلابیل کمربندونه د بی وسلې کولو په موخه چمتو شوي دي.

د بلخ امنیتی قوماندانی هڅه کوي چې پدی ګام سره د مزارشریف په ښار کې د نامسؤلو وسله والو کسانو د ګرځیدو او فعالیت مخه ونیسي.

خاکریز وال ویلي چې د ځانګړو اسنادو په ترلاسه کولو سره د پولیسو اقسران، سیاسی اشخاص او ځینی سوداګر به هم تر دې وروسته کولای شي چې د خپل امنیت لپاره وسله له ځان سره وګرځوي.

د مزارشریف د امنیې قوماندان محمد اکرم خاکریز وال ویلی چې سرغړونکی به د پولیسو له خوا نیول کیږي.

د ټولنې او ښښونکی خدای په نامه
سرمقاله

اساسی قانون او د خلکو اندیښنې

زمونږ هیواد نه هغه وخت راهیسی چې په ۱۳۰۳ هـ.ش کال کې د نومړی خل لپاره په هیواد کې اساسی قانون تصویب شو تر اوسه پورې د اساسی قانون نه نشتوالی سره نه دی مخ شوی نه نومورې نیتې څخه وروسته په بیلابیلو وختونو کې په بیلابیلو واکمنیو کې اساسی قوانین او د هغوی په رنا کې مدنی قوانین جوړ او تصویب شوي دي.

په عمومی ډول په ټولووختونو کې او په خانګړی ډول په وروستیو جګړه ییزو کلونو کې د دولتونو د واکمنیو د کمزورې د لوړو او کښته دولتی مسوولینو او کارکوونکو له خوا د وضع شوو او نافذو قوانینو دنه عملی کولو نه امله د اختلاس پدو اخیستلو زور زیاتیو او راز راز فسادونو د رامنځته کولو زمینه برابره شوی او اوس نه همدغه پرونی دود څخه په استفاده په راز راز بڼو او ډولونو په هیواد کې دوام لري.

په هیواد کې وروستیو او پرونیو جګړه ییزو حالاتو او سیاسی کشمکشونو د نافذو قوانینو د نه عملی کولو لپاره لازیاته زمینه برابره کړه.

اوس چې په هیواد کې د ملت د استازو نه خوا نه اختلافی نظریاتو او غوښتنو سره سره نوی اساسی قانون نه ۲۲ ورځو وروسته تصویب شو سره ندی چې نه زیاتو نیمګړتیاوو خالی نه دی خو بیا هم د هیواد د اوسنیو شرایطو په پام کې نیولوسره نه ګټورتوب او ښیګڼو څخه یې خالی او تش نشو بللای.

خو سره ندی لازموږ د خلکو سره د نومورې نوی اساسی قانون د تطبیق په برخه کې ستره اندیښنه موجوده ده.

دغه اندیښنی ندی امله دی چې زموږ په هیواد کې لاتر اوسه پورې په بیلابیلو ولایتونو کې داسی کسانو ته د مسوولیت څوکی سپارل شوی

چې د مسلکی تعلیم او اهلیت نه نشتوالی سره سره د ګډودی په شته والی کې د قانون شته والی تر پښو لاندی کوی او ټول ورځنی کړونه او اصلاحات د خان په ګټه څرخوی همدا اوس چې په هیواد کې کومه قانون تشه د قانون د نه عملی کولو نه امله رامنځته شوی ده د زور زیاتیو بدو اختلاسونو، ګواښونو او تهدیدونو او په دولتی او شخصی خمکو او ملکیتونو باندی خیتی اچول په خپل شدت کې روان دي.

خو دونت تر اوسه پورې د خلکو دغوښتنو او انتقادونو په وړاندی یوازی د خلکو د تیرایستلو او د موضوعاتو دخنډولو په خاطر داسی کمیسیونونو ته د غوښتنو او انتقادونو د خیړنو په خاطر دندی سپارلی چې پخپله د کمیسیونونو څرې په همدغو انتقادونو کې رانغړل شوی دي ګڼه چیرې دولت د وضع شوو او نافذیدونکو قوانینو د عملی تطبیق په برخه کې نوی نظر او څارنه ونه کړې او پدی کې د سرغړونکو مسوولینو لپاره د بدلون او له وظیفی څخه د ګوښه کیدو تر بریده سزا ورنه کړل شي ویلای شو چې قوانین به د پخوا په څیر یوازی او یوازی د کاغذ پر مخ پاتی شي او اوسنی ګډودی بدی اخستل د دولت او خلکو په ملکیتونو د خیټو اچولو دود به هم د اوج خواته ورسیږی او په نتیجه کې به د خلکو او دولت ترمنځ موجوده پټه خوابدی لازیاته شي او همدغه خوابدی به په سیمو کې د امن په خرابیدونکی د یو مهم فکتور په توګه لازیاته اغیزه وښندی او په نتیجه کې به مونږ داسی قانون په شته والی کې بې قانونه واوسو او څنی به بی دخپل سری او زورزیاتی قانون ونیسي.

محکمه خاینین ملی

ص ۳

قانون اساسی

ص ۲

دو پناهنده ایرانی در کابل، لبهایشان را دوختند

دو تن از پناهجویان ایرانی در کابل، در اعتراض به عدم رسیدگی به دوسیه هایشان از سوی کمیساریای پناهندگان سازمان ملل متحد، لبهایشان را دوختند.

این دو تن، محمد شورابی، بیست و هفت ساله از تهران و سید سلیم عارف سی و نه ساله از مازندران هستند که از روز چهارشنبه دست به اعتصاب غذایی زده اند. به همراه آنان، بیست و هشت پناهجوی دیگر از کشورهای ایران و عراق نیز هم اکنون در یکی از

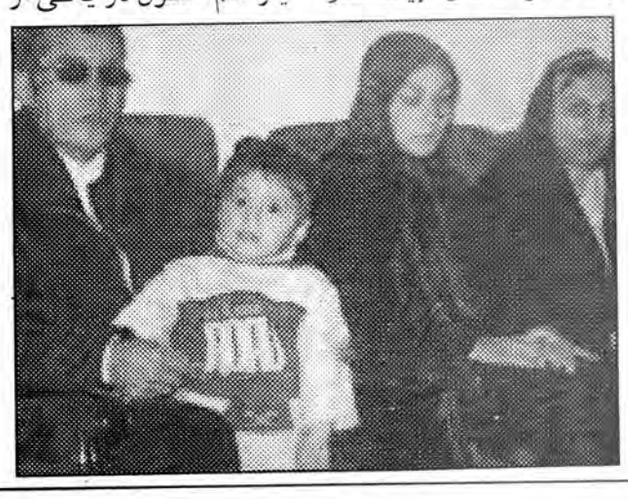

اقامتگاههایی که کمیساریای پناهندگان در اختیار آنان قرار داده به سر می برند و می گویند که از عصر روز چهار شنبه اعتصاب غذایی کرده اند.

محمد شورابی قبلاً گفته بود که از وضعیت سیاسی و اجتماعی موجود در ایران رنج می برد و حاضر به بازگشت به کشورش نیست. ص۴

قانون اساسی

روح الله حبیبی

ما صاحب قانون اساسی شدیم، ولی به شرطیکه مالک انسانهای برای تطبیق قانون اساسی هم شویم، و قانون اساسی، خودش خود را تطبیق نمی نماید، ما باید قانون اساسی را تطبیق نمائیم.

و قانون اساسی برای دولت ها ساخته میشود، باید دولت باشد تا قانون اساسی ساخته شود، و خوبتر این بود که اول دولت ساخته میشد و بعد قانون اساسی.

ما را عادت برانیست که اول قانون احزاب میسازیم و بعد قانون اساسی، اول قانون اساس میسازیم و بعد در فکر دولت داری میبرآییم، به همه حال هر چه که شده است، شده است ، حالا باید در فکر دولت شویم، ودر فکر دولت برآئیم، کار هائیکه کرده ایم و از آن نتیجه نگرفته ایم، آن کارها را بگذاریم، واین را بدانیم که اگر کار ها صحیح میبود، نتیجه کار ها هم صحیح میبود ، ازاینکه نتیجه کار ها صحیح نبود معلوم است که کارها صحیح نبود.

ما باید دولت داری را زمین های شیرپور نسازیم که آن را بین خود بگیریم و عادلانه تقسیم نمائیم، سازش کنیم و به توافق رسیم.

دولت را از اشخاصش معلوم میشود که او چگونه دولت میباشد، دولتی را که شخصیت های بزرگ در آن نباشد او دولت نمیباشد.

و تحصیلات معادل لیسانس، تحصیلات بسیار ابتدائی میباشد، و دانش های معادل لیسانس برای دولت های امروزی دانش های کافی نمیباشد، بزرگان دولت باید بالاتر از لیسانس تحصیل داشته باشند اگر نداشته باشد دولت داری کردن بسیار مشکل میباشد.

و ساختمان دولت ها بدست خود دولت ها میباشد که از خود چگونه دولتی میسازد، و اگر انسانهای مهمی داشته باشد، دولتی مهمی میباشد ، و اگر نداشته باشد نمیباشد.

حالا که قانون اساسی در کشور آمد باید قانونیت هم در کشور بیاید، و اگر قانون بیاید و قانونیت نیاید آمدن قانون چه فایده دارد، ما باید قانون اساسی را تطبیق نمائیم، و ما باید قانون اساسی را ناکام نسازیم، مابايد سازش های بیجا نکنیم، ما باید در غم خود نباشیم، در غم کشور خود باشیم، و هرکاریکه به کشور نفع میرساند آنرا انجام دهیم و آنرا کنیم.

ما میخواهیم قانون اساسی را بوسیله کسانیکه به قانون اساسی عقیده ندارند تطبیق نمائیم، این را باید غیر ممکن بدانیم، ما کسانیرا که باید جزا دهیم آنرا در آغوش خود می کشانیم.

ما در مقابل دموکراسی موانع داریم، ما ترسیده و لرزیده بسوی دموکراسی روانیم، و جهان به سوی جهانی شدن میرود، و ما باید چیزهای خوب جهانی را قبول نمائیم، ما در کشوری پر از جنجال زندگی داریم، و ما باید جنجال های کشور را بدانیم، و کار های بزرگ دشواری های بزرگ دارد، ما برای کشور باید دشواری های بزرگ را قبول نمائیم.

درست است که ما مشکل بزرگ و بحران کلان داریم، ولی برای این مشکل بزرگ و بحران کلان تنها نیستیم، جهان باماست، اگر ما هم خود یک چیزی کنیم و یک چیزی باشیم، و در غم خود نباشیم، و در غم کشور باشیم، میتوانیم بسیار کارها را کنیم و بسیار کار ها را انجام دهیم، واین را بدانیم که دریاهای بزرگ بوسیله بند های بزرگ مهار میگردد، و تغییر مسیر میيابد وبحرانهای بزرگ، و ملت های بزرگ بوسیله انسانهای بزرگ حل میشود و تعمیر میگردد و حالا فرصت آن رسیده است که پول پیدا کردن را چه میکنید که ایثار کنیم و فداکاری نمائیم تا کشور را از این حال بکشیم، و کشور را بسازیم و کشور را آباد نمائیم، نشود که جهان در غم ماباشد و ما در غم خود برآئیم و اگر چنین کنیم ظلم و جفای بالاتر ازین نیستکه ما در حق کشور خود مینمائیم.

و بدانیم که هیچکس خودش، خود را نساخته است، مردان بزرگی باآنها بوده است که از آنها مردان مهم، مردان بزرگ ، و مردان تاریخ ساخته است، ناپلیون ، خودش ناپلیون نشده، با ناپلیون ناپلیون های بوده است که از ناپلیون ، ناپلیون ساخت است هر شخصی بزرگی تاریخ با خود انسانهای بزرگی داشته است،

اگر انسانهای بزرگی نباشد کشور ساختن و از بحران برآمدن بسیار مشکل میباشد.

درکشور ما مشکل مردم مشکل دولت نشده است، مشکل دولت مشکل مردم شده است، و خود دولت هم از مردم مشکلی ندارد، مشکلیکه دارد، از دست کارکنان خود دارد.

درین کشور معامله گری بسیار رایج شده است، عوض اینکه باجنایتکاران مقابله شود، باجنایت کاران معامله میشود هر کس در فکر خود میباشد برای خود کار میکند.

و کسانیکه در فکرخود باشند در فکر کشور نمیباشند، در فکر کشور کسانی میباشند که در فکر خود نباشند، و همه چیز ها را فراموش کنند و کشور را بیاد داشته باشند.

و کار ها همه بوسیله انسان میشود، و اگر انسانی خودش نباشد هیچکاری اجرا نمیشود. و از کجائی بودن مهم نمی باشد انسان بودن مهم میباشد، انسان مهم از هرجائیکه باشد برای کشور آن مهم میباشد، و بسیاری های که دعوای منطقه بودن میکنند مردم خودشان از دست شان به ستوه در آمده است.

و قانون اساسی به سویه خودش انسان های اساسی میخواهد، و قانون اساسی را هر کس نمیتواند تطبیق نماید، باید انسانهای خودش باشد تا آنرا تطبیق نماید، ما برای قانون اساسی انسان های هم داریم ، مابايد قانون اساسی را به وسیله انسانهای خودش تطبیق نمائیم.

وقانون اساسی را نامحسوس نسازیم، و قانون اساسی قانونی باشد تا در کشور یک شور و حرکتی را بیاورد و مردم محسوس کنند که دیروز قانون نبود چه حال بود، و امروز که قانون آمده است چه حال میباشد و قانون اساسی قانونی باشد که یک تحولی را برپا کند، و یک تحولی را باخود بیاورد وقتیکه یکیش آمد، دیگرش باید از بین برود، ودیگرش باید نباشد.

هم قوماندان سالاری و هم قانون اساسی، این هردو باهم جور نمی آید و این هردو باید باهم نباشد.

دولت در آزمایش بزرگی قرار دارد، دولت اگر قانون اساسی را خوب تطبیق کرده نتواند به دولت دیگر چیزی باقی نمیماند.

ما در دولت، دولت های داریم، مابايد احزاب نظامی را به احزابی سیاسی تبدیل نمائیم، مابايد دیگر احزاب دارای توپ ، تانک و تفنگ و قطعات اردوی شخصی نباشیم.

ما در زمین قلبه ناشده تخم میکاریم، آیا ما ازین تخم های خود میتوانیم حاصلی برداریم؟

دولت ما یک خوبیکه دارد، پشتیبانی جهانی را باخود دارد، اگر کار کند بسیار کار ها را میتواند، ولی دولتی میباشد که قاطعیت ندارد، و انسان های بسیار کمی باخود دارد. و انسانهای زیادش عوض اینکه در فکر دولت باشد، در فکر خود میباشد، وبرای خود فکر میکند وبرای خود کار مینماید.

در دولت کسانی هستند که مردمان خوبی میباشند، و لی در مملکت خود هیچکس را نمشناسند،پس می بینید که ما چقدر مشکلات داریم.

و کشوریکه با کمک های خارجی زندگی میکند، باید حالت خود را بداند ، و کاری نکند که ملتش به شکل دیگری باشد و دولتش به شکل دیگری زندگی نماید.

آنقدر که جهان به ما توجه دارد، ما خود توجه نداریم، و زندگی به این قسم نمیشود که مامینمائیم، جهان در فکر ما میباشد و ما در فکر منفعت های شخص خود برآمده ایم، و به چنین انسانها هم چیزی نمیگوئیم و چیزی نمی نمائیم.

ماجریانات لویه جرگه را تعقیب نمودیم، دانستیم که گپ از چه قرار است، ما باید سطح دولت داری را پائین نیاوریم، ما باید سطح دولت داری را بالا نگهداریم، اشخاص مهمی را به کار بگماریم،تا دولت مهمی از آن بسازیم.

دموکراسی یک مرحله دیگر در زندگی میباشد، ملت هائیکه از مرحله غیر مدنی برآیند و داخل مرحله مدنی شوند، آنوقت صاحب دموکراسی و قانون اساسی میشوند، و کشور هائیکه استقلال سیاسی نداشته باشند ، کشور های آزاد گفته نمیشوند، و ملت هائیکه دموکراسی نداشته باشند، و قانون اساسی نداشته باشند، ملت های محکوم به حساب میروند، و بنابر این برای ملت ها دموکراسی و قانون اساسی بسیار مهم میباشد، و حکومت قانون وقتی میباشد که دموکراسی و قانون اساسی باشد، تا حکومت ها حد خود را بشناسند و ملت ها حق و حقوق خود را بدانند.

و دولت های باشند که حراست از حقوق مردم نمایند، ودر دولت داری سخت گیری های قانونی حتمی میباشد، و اگر نباشد این حبس ها و این محبس ها برای چه میباشد.

و اگر نیاورد بدبختی بالاتر از این نمی باشد.

وقتیکه یکیش آمد، دیگرش باید از بین برود، ودیگرش باید نباشد.

و از دولت ها همه مردم باید نترسند، ولی از دولت ها منحرفین ، رشوت خواران و دزدان ، رهزنان و جنایتکاران بیم داشته باشند و بترسند.

و دولت های باشد که از دیگران بپرسد که تو هیچ نداشتی بگو این همه چیزها را از کجا کردی؟

مشکل دولت ها اینست که دولت ها کسی را نمی بینند ولی دولت ها را هر کسی میبیند، و هیچ چیزی از دولت ها از مردم پوشیده نمی ماند.

ما در دیروی، آرن کردنش را خوب یاد گرفته ایم ، حال اینکه دریوری تنها آرن کردن نمیباشد، دریوری کار های دیگری هم دارد.

باید گفت بسیاری های هستند که قانون تفنگ را قانون خوب میدانند و قانون اساسی را قبول ندارند، بسیاری های هستند که میگویند، دموکراسیش چیست، بهترین نظام ، نظام غیر دموکراسیست.

ما میبینیم که اراده های نادرست درین کشور وجود دارد دیده شود که چه میشود، هستند کسانی که غیر از این کشور یکی دو کشوری دیگری هم دارند وای به حال ما که بجز این کشور دیگر کشوری را نمی شناسیم.

در افراد، افراد نادانی زیادی میباشد، ولی یک ملت نادان نمیباشد، کسانیکه میخواهند یک ملت را فریب دهند آنها خود را فریب میدهند.

امروز عصر دیگری میباشد، امروز نسل دیگری میباشد ما مسئولیت های عظیمی در مقابل کشور داریم، ما باید مسئولیت های خود را بدانیم.

باز خواست حتمی میباشد، و هرگناهی باید جزائی داشته باشد اگر نداشته باشد محشری از ظلم ، وبی عدالتی بر پا میشود.

و حالا ما تنها نیستم قدرت های جهانی با ما میباشد، و اگر ما در این حالت هم چیزی نتوانیم، نمی دانیم که چه وقت چیزی میکنیم و چیزی میتوانیم، و نام اول دولت عدالت می باشد، و دولت که عدالت نداشته باشد، دولت نمی باشد، قدرت حافظ عدالت می باشد، دولتیکه قدرت نداشته باشد، عدالت را چگونه تطبیق نماید، و مصیبت به بدن سالم زورش نمی رسد، مصیبت انگشت افگار می پالد، پس اگر ما میخواهیم از مصیبت دور بمانیم، ما باید خود را قوی و سالم نگهداریم.

زعامت،شهامت میخواهد،اگرزعامت شهامت نداشته باشد،زعامت شدن بسیارمشکل میباشد.

حلیلزاد گفت که بوش کسیستکه،چیزی گفت به ان عمل مینماید،زعامت بایدچنین باشد.

احتیاط حتمی است،احتیاط باید کرد، وبی احتیاط نباید بود،ولی دراحتیاط افراط نبایدکرد،واگردرافراط احتیاط کرد،این رابایددانستکه،احتیاط افراطی ،بدتترازبی احتیاطیست،انهاییکه دراحتیاط افراط میکنند،انهاهیچ کاری کرده نمیتوانند وانهاروی خوشی وروی موفقیت رادیده نمیتوانند.

وترسونبایدبودکه ازهرچیز ترسید،ولی ناترس هم نبایدشدکه ازهیچ چیزنترسید،ازبدنامی،ازناکامی،وازبدبختی مردم،وازمصیبتیکه ناشی ازاعمال مابه مردم وارد میشود،بی حدواندازه بایدترسید.

ومی ترسیم به اینکه این موقعیتی که مابدست اورده ایم ، ان را دیگران ازما نگیرد،واگراین کارشود،بدبختی بالاترازاین برای ما نمیباشد.

ما بیانات لخضر براهیمی را در تالار لویه جرگه شنیدیم ما فکر میکردیم که او از حالات کشورما خبر ندارد ولی خبر داشت، او گفت که قوماندانانی هستند که محابس شخصی دارند اشخاص را جهت گرفتن زمین ، ملکیت و دختر هایشان به محابس شخصی میبرند،ملکیت های مردم را تصاحب مینمایند و چه کار های نیستکه آنها نمی کنند ولی مقامات ما خاموشی اختیار میکنند، وازین چیز ها هیچ نمیگویند و دولت داری این قسم نمیشود که ما مینمائیم، و ما اگر دولت داری میکنیم،مابايد حفاظت جان و مال مردم را نمائیم، و حالا عجیب چانسیست، برای محبوبیت، اگر کسی با ظالمین مبارزه نماید او محبوب ملت میشود، و از او قهرمان ملی بوجود می آید.

ما از حال کشور خبر داریم که در کشور چه میگذرد؟

و این را بدانیم که دیگران چگونه کشور را اداره میکردند و مانمیتوانیم،ما به یک داود خان ثانی ضرورت داریم، ولی چه کنیم که آنرا نداریم او مرد تقوا ، مرد تصمیم ، ومرد اراده بود، کار هائیکه او توانست ، آنرا دیگر کس نتوانست.

حال اینکه چیز های جدید برای امروز جدید میباشد ، فردا کهنه میشود و چیز های پیشرفته برای امروز پیشرفته میباشد فردا پیشرفته تراز آن بوجود میآید و جهان به این حال نمی ماند و جهان پیش میرود و تکامل میکند، دانش بشر هم به این حال نمی ماند، دانش بشر هم پیش میرود و تکامل میکند امروز بادیروز فرق دارد، و فردا با امروز بسیار فرق میکند، ولی برای ما نکرد.

ما قانون اساسی را برای این میخواهیم تایک فضای پر امنی را در کشور بیاوریم وکشور را بسازیم و کشور را اباد نمائیم.

ما کار هائی را که چهل سال پیش میکردیم امروز باید نکنیم، چرا که امروز امکانات دیگری و امروز وسایل دیگری وجود دارد، چهل سال پیش پروژه های یک میلیارد دالری ویکنیم میلیارد دالری را در جهان کس نمیشناخت امروز پروژه های چهار و پنج و شش و هفت ملیارد دالری در جهان وجود دارد، چهل سال پیش تقریباً عصر خورد و خروار بود امروز عصر میلیون ها میلیون تن اموال میباشد، چهل سال پیش این سرک های ما به مشکل ساخته شده بود امروز اگر کس خواسته باشد اینقدر سرک ها را در سه و چهار سال ساخته میتواند.

ولی ما در چنین عصری از کار و فعالیت باز ماندیم ، ما امروز هیچ چیزی نداریم که نداریم، برای فردا هم پروژه های را زیر کار نداریم تا به انتظار آن باشیم وبگوئیم که خیر است اگر امروز چیزی نداریم فردا از آن چیزی بر میداریم.

ما در دولت داری تشکیل سازی را خوب یاد داریم و ما تشکیل را آنقدر زیاد میسازیم که به آن ضرورت نداریم، ما در زمان داود خان مرحوم چهارده تا پانزده وزارت داشتیم، و آنرا هم بیش از حد میدانستیم وحا لا وزارت های ما از بیست و نه هم تجاوز کرده است و به سی رسیده است، و حالا ما تماماً صنایع خود را از دست داده ایم، ولی ما در بخش صنایع و معدن دو وزارت داریم وزارت زراعت علیحده وزارت آبیاری علیحده داریم، آبیاری نداریم ولی وزارت داریم، پلان را نمیشناسیم ولی وزارت پلان داریم ، ما اگر وزارت های خود را به نیم تقلیل دهیم ما میتوانیم با پول این وزارت ها زراعت های خود را بسازیم ، ما یکی دو نقیصه نداریم ما صد ها نقیصه داریم.

باید گفت که دولتیکه پارلمان نداشته باشد خودسری ها در آن میباشد.

ما باید اصلاحات را ازخود شروع کنیم ما وقتیکه خود اصلاح نباشیم دیگران را چگونه اصلاح سازیم اصلاً چیز های ناپاک را آب پاک میکند وقتیکه آب خودش ناپاک باشد با آب ناپاک چه میتوان کرد، پس دعا کنیم که خدا آبرا نا پاک نسازد.

و نظام دموکراسی هم نظام خودسری نمیباشد دموکراسی برای جلوگیری از خود سری میباشد و در دموکراسی اگر بسیار سختگیری شود دکتاتوری میشود اگر بسیار سست گیری شود انارشی میشود و انارشی بد تر از دکتاتوری میباشد چرا که در دکتاتوری نظم میباشد و نظم نمیباشد ولی در انارشی نظم نمیباشد ونظم از بین میرود.

ما اقتصاد را یک مسئله حیاتی میدانیم و حالا امنیت برای ما یک مسئله حیاتی شده است، اگر ما امنیت نداشته باشیم هیچ کاری کرده نمیتوانیم، وقتیکه امنیت نباشد سرمایه های از کشور برآمده به کشور بر نمیگردد، مغز های از کشور برآمده نمیخواهد به کشور بیاید ، کس دل خوش نمیکند که در کشور سر مایه گذاری کند، تجارانیکه پول وافری دارند به کشور بر نمیگردند، و کشور های بسیار دور را چه میکنید که در کشور های همسایه میمانند و پرابلم امنیت پرابلم اقتصادی برای ما میشود، و امنیت تنها امنیت نمیباشد ، امنیت گپ های دیگری با خود دارد، اگر امنیت باشد، ما سه چهار هزار سرمایه داران خوبی داریم، اگر سرمایه های آنها به کشور برگردد از کمک های خارجی کرده سرمایه آنها بیشتر میباشد ، و اگر امنیت تامین نشود مسئله صدور گاز ترکمنستان از بین میرود، و اگر امنیت تامین نشود روابط کشور های آسیای میانه با کشور های دیگری که باید ارتباط پیدا کند بر هم میخورد، ما باید به هر قیمتی که باشد امنیت را تامین نمائیم و اگر ننمائیم به مشکلی گیر میمانیم که باز چاره آنرا نمیتوانیم، ما باید برای گرفتاری های مجرمین جایزه های تعین نمائیم و ما باید با پاکستان قرار دادی داشته باشیم تا مجرمین ما را قبول ننمایند و مجرمین ما را برای ما مسترد نمایند.

ما اصلاً در داخل خود مجرمین زیادی داریم، مجرمین در ما رخنه کرده اند، و مابايد با آنها مجادله نمائیم واگر مشکل داریم ما راه های هم برای رفع مشکل داریم و ما اگر کار کنیم میتوانیم کشور را بسازیم و کشور را آباد کنیم .

حالا دانشهای جدید، و تکنولوژی مدرن پیشرفته ای بوجود آمده است که کشور را زود میسازد و زود آباد مینماید.و حالا جهان به سوی جهانی شدن روان است، چیز های خوب جهان ملکیت همگان است، هر چیزی را یک کشور کشف میکند آن از همه میشود و از آن همه استفاده مینماید، پس به دانشمندان جهان احترام بگذاریم و دانش آنها را به کشور خود بیاوریم و پیاده نمائیم، تجاربیکه آنها کرده اند و اختراعاتیکه آنها نموده اند از آن کار بگیریم و استفاده نمائیم و این کار کاری بسیار آسان است. ما باید در چنین جهانی باشیم، و باید در چنین جهانی بیخبر از جهان نباشیم.

اگر چه ما در حالت بدی قرار داریم، ولی چنین چانس های را که مادر زندگی خود بدست نیاورده بودیم که حالا بدست آورده ایم ، جهان تصمیم گرفته است که ما را آباد نماید ، و این حالا به کفایت و درایت ما تعلق دارد که ما ازین مساعدت ها استفاده مینمائیم و یا نمی نمائیم، و اگر این گدودی ها را پایان ندهیم، بسیار امکان دارد که آنها را متردد گردانیم و یا مساعدت های آنها را کم سازیم، ویا این مساعدت ها را از دست بدهیم. ما با بسیار چیز ها جفا کرده ایم ما باید با دموکراسی و قانون اساسی جفا نکنیم و اگر کنیم خود را و مملکت خود را غرق مینمائیم.

یک وقتی بود که دزد ها از دولت میترسید، حالا زمانی رسیده است که دولت از دزد ها میترسد، باید دولت ها از دزد ها نترسد و دزد ها را بگیرند و دزد ها را گرفتار نمایند، واین قسم نکنیم که یکیش گیرش کند، و دیگرش رها نماید و این را بدانیم که از صد دزد یکی دو سه تا آن بدست می آید و آن را هم رها کنیم، دیگر با جرم و جنایت چگونه مقابله نمائیم

جرم خودش از بین نمیرود جرم را مابايد از بین ببریم باید گفت که ما با جرم چه کرده ایم که آنرا از بین ببریم و رشوت هم خودش از بین نمیرود ما باید رشوت را از بین ببریم، مابا رشوت چه کرده ایم که آنرا از بین ببریم، ما درین دوسال میتوانستیم بسیار کار ها را اجرا نمائیم، ولی هیچ کاری نکرده و هیچ کاری نتوانسته ایم ، ما در ظرف این دوسال یک نفر را هم به جرم رشوت چیزی نگفته ایم و به محبس نیانداخته ایم و به جزا نرسانده ایم، ما نه تنها در ساحه اقتصادی چیزی نکرده ایم، ما در دیگر ساحات زندگی هم چیزی نکرده ایم و چیزی نتوانسته ایم، و شیوه دولت داری این قسم نیست که مامینمائیم.

قانون ...

ما وقتیکه دولت داری میکنیم ما باید اهمیت دولت داری را بدانیم، و بدانیم که اهمیت ، اهمیت ها را ، اهمیت ها میداند، و ارزش، ارزش ها را ارزش ها میفهمند، و در کشوریکه دانش متاع بی ارزش شود آن کشور از کشور شدن میبراید صداقت اساس همه کار ها میباشد ، در کشوریکه صداقت نباشد و علم معیار دانش شناخته نشود، آن کشور را آباد کردنش و آن کشور را کشور شدنش بسیار مشکل میباشد.

و هر کس هر چه باید کرد، وبه هیچ کس هیچ نباید کرد این کار دولت ها نمیباشد

(دولتی که باز خواست گر خوب باشد آن خوب دولت میباشد ، و دولت باید تحمل فقر و فساد را نداشته باشد، با هردویش باید برخیزد و با هردویش باید مبارزه نماید)

و کشوری نباشیم که وکیلی در لویه جرگه بگوید:

ما حقوق بشر را قبول نداریم، وما باید دموکراسی را از قانون اساسی برداریم، واین حرف به حرف های میماند که طالب ها میگفتند که، قانون یک اصطلاح کفریست ما آنرا قبول نداریم، و دموکراسی از ماتیست ما آنرا نمی پذیریم و اگر ملل متحد ما را به رسمیت نشناخت ما هم ملل متحد را به رسمیت نمی شناسیم ، ما وقتیکه قانون اساسی داریم ما باید چنین حرف ها را از بین برداریم .

ما چه کرده ایم که آنرا کار بگوئیم و ما چه کرده ایم که به آن ببالیم، ما تازه کاریم، و ما اشتباهات بیشتری داریم، و با نادانی نا پاکی هم علاوه شود محشری بر پا میشود.

ما باید کشوری ، تفنگ ، ترور و تریاک نباشیم ، و ما باید از این هر سه «ت» دست بکشیم و دست برداریم ، و ما باید دست به آبادی کشور زنیم ، و کشور را بسازیم و کشور را آباد نمائیم ، خوب است که جهان با ماست ، اگر جهان با ما نمی بود خدا میدانست که چه میکردیم و چه میشدیم.

هیچ بخش ما درست نمیباشد ، ما در هر بخش خود نارسائی های داریم.

ما کشوری آباد شده خوبی نداریم، ما کشوری نا آباد شده خوبی داریم، ما کشور دستخورده خوبی نداریم و ما کشور دست نخورده خوبی داریم و ما کشوری داریم که بهترین آب و بهترین زمین های جهان را دارد کشوریکه نفت و گاز دارد، و کشوریکه بزرگترین معدن مس و آهن جهان در آن میباشد، کشوریکه به ظرفیت بیست و سه میلیون کیلووات برق آبشار دارد کشوریکه از چال تخار گرفته تا نهرین بغلان و از نهرین بغلان گرفته تا آش پشته بامیان، و از آش پشته بامیان گرفته تا دره صوف سمنگان ، و از دره صوف سمنگان گرفته تا سبزک هرات زغال دارد و کشوریکه چنین ثروت های داشته باشد نباید فقیر و نادار باشد و اگر فقیر و نادار باشد گناه کشور نمیباشد گناه ما میباشد.

درست است دشمن ساختن کار عاقلان نمی باشد این کار را احمقان خوب میدانند، و هیچ کس را نه آزردن ، و هیچ کس را بی احترامی نکردن کار عاقلان میباشد، و عاقلان میگویند که اگر نمیتوانید کس را خوش بسازید کس را خفه هم نسازید، و اگر نمیتوانید به کس نیکی کنید به کس بدی هم نکنید،مردم آزار نباشید و به مردم اذیت نرسانید ، وانسان نیک باشید، و نیکی کنید، و نیکو کاری را پیشه خود سازید ، ولی دولتیان وظیفه دیگری دارند، دولتیان نمیتوانند این کار را کنند آنها مجبور اند یک قسمت را خوش و یک قسمت را خفه سازند، و آنها مجبور اند یک قسمت را بیازارند ، با مجرمین نسازند و با جنایت کاران بیاویزند و آنها حکم قاضی را دارند یک طرف را خوش و دیگر طر ف را خفه سازند و باید بسازند، و اگر نسازند ، دولت داری کرده نمیتوانند. دولت خوب آن میباشد که در مقابل فساد حساسیت داشته باشد با مفسدین در آویزد و با جنایت کاران مبارزه نماید، هر کسی که جرم میکند آنرا بدون جزا نگذارد، و دولتیکه بازخواست گر خوب نباشد دولت خوب نمیباشد.

باید گفت که جهان متمدن 'زرداد' را در کشور خود به نسبت اینکه در کشور خودش جرم و جنایت کرده است محاکمه مینماید ولی ما به صد های آنرا در کشور خود داریم ولی به یکی آن چیزی نمی گوئیم ، و چیزی گفته نمیتوانیم ، و به اینترتیب میخواهیم جلو زور و تجاوز را بگیریم ، آنرا باید غیر ممکن بدانیم.

ما در حدود سه میلیارد دالر کمک های خارجی به دست آوردیم ولی ازین کمک های بزرگ اقلاً یکی دو سه کار های بزرگ هم نکردیم، و نتوانستیم و این چه قسم طراحی و این چی قسم فکر های اقتصادیست که ما میکنیم و ما مینمائیم و هر کاری میکنیم ، ولی به اقتصاد توجه نمی نمائیم.

اقتصاد پیچید گی های دارد اقتصاد یک بخش ، و دو بخش ندارد، سه چهار بخش های عمده و اساسی و بزرگ است که اقتصاد را میسازد ، و اقتصاد را به وجود میآورد ، تنها سرک ساختن اقتصاد نمی باشد، زراعت، صنعت ، برق و معدن است که اقتصاد را میسازد و اقتصاد را آباد مینماید یک بخش اقتصاد زراعت ، بخش دیگرش صنعت و بخش سومش سرک و بخش چهارمش برق میباشد، باید اینهمه چیزها یکجایی باشد و یکجایی ساخته شود تا اقتصاد ساخته شود و اقتصاد به وجود آید نشود که یکی ساخته شود و دیگری از یاد رود، و این هم شده نمیتواند که اول سرک ها ساخته شود، و بعد برق به وجود آید و متعاقب آن زراعت ، و بعد از آن صنعت ساخته شود اینهمه باید موازی با هم باشد، موازی باهم ساخته شود، و موازی با هم بوجود آید تایکی به دیگری کمک کند یکی با دیگری بیامیزد و از آن اقتصاد ساخته شود و از آن اقتصاد بوجود آید، اگر چنین نشود اقتصاد ناقص میشود واقتصاد نا تکمیل میماند.

اگر برای ما در سال از سه ونیم تا چهار میلیارد دالر کمک میشد ما بسیار کار ها را میتوانستیم و به این کمک های که به ما میشود ، این کمک ها ناچیز است این کمک ها جوابگوی این همه نیازمندی های ما شده نمیتواند ما به بسیار کمک ضرورت داریم. ما بالای جهان بسیار حق داریم، ما بودیم که جهان را از شر کمونیزم نجات دادیم.

ما بسیار مشکلات داریم، ما نمیدانیم به کدام مشکل خود برسیم و رسیدگی نمائیم، ما سرک نداریم ، ما برق نداریم، ما بسیار زراعت کم و اندک داریم، ما صنایع خود را از دست داده ایم و ما تقریباً حالا هیچ صنعت نداریم، و ما با این مشکل دو سه مشکل بزرگ و اساسی دیگری هم داریم یکی امنیت ، دیگری اقتصاد ، سومی هم پنج میلون مهاجر از هر پنج نفر یک نفر در خارج کشور داریم ما نمیدانیم چه کنیم و به کدام مشکل خود برسیم و رسیدگی نمائیم و اگر به مشکلات خود نرسیم و رسیدگی نه نمائیم،ما مشکل خود را مشکل و باز هم مشکلتر میسازیم.

و مشکل ما را کسانی میدانند که به دهات بروند و دهات ما را مشاهده نمایند.

ما کشوری هستیم که یک ثلث نیازمندی های خود را تولید میکنیم، ودو ثلث کمبود تولید داریم، حالت خود را بدانیم و ما باید در فکر این چیز های برآئیم، و تا که میتوانیم زمین بسازیم و فابریکه اعمار نمائیم و به آبهای خود بیافزائیم ، و اگر سه صد متر مکعب آب، در آب های خود بیافزائیم، مشکلات خود را کم میسازیم، و امنیت را از یاد نبریم.

این کشور برای دیگران کشور امن باشد ولی برای دزدان ، جنایت کاران ، و رهزنان ، رشوت خواران کشور امن نباشد، کشور نا امن باشد، و برای آنها دیگر جایی نباشد ، و آنها نتوانند دیگر جرم کنند و جنایت نمایند.

حالاکشوری شدیم که فرزندان ما، به پدران خود میگویند، ای پدر ! تو به جای اینکه پوهاند میشدی ای کاش که قوماندان میشدی حا لا قوماندانی اینقدر مهم میباشد، سابق سرمایه داران ما زابلی های ما بودند و حالا سرمایه داران ما مجاهدین وقوماندانان ما میباشد.

ما مشکل داریم، ما باید مشکل خود را مشکل تر نسازیم ، ما باید در پی رفع مشکل برآئیم. ماهمیشه در کار های عادی بسیار گیر میمانیم و بسیار میپیچیم.

یکی اش میگوید که نظام ریاستی باشد دیگر ش میگوید که نظام پارلمانی باشد در حالیکه هردویش نظام مروج جهانی میباشد و هر دویش نظام دموکراسیست، و هردویش نظام دموکراسی میباشد.

و اگر ما کار میکردیم، ما درین دو سال بسیار کار میکردیم ولی نکردیم، این دوسال، سالی بود که به ما در حدود سه ملیارد دالر کمک شد و اگر مسئله عراق نمیبود ما بسیار کمک ها دریافت میکردیم، ولی ما به این سه ملیارد دالر اقلاً یک، دو، سه ، چهار ، پنج پروژه مهم و بزرگ ، و اساسی هم نساختیم همیشه برای ما چانس های بزرگی بدست آمده است، ولی ما از آن خوب کار گرفته و استفاده نتوانستیم.

۷ ثور مصیبت کلانی به ما بود ولی ۸ ثور هم کم از آن نبود ۸ ثور بود که کابل ما را ویران نمود.

ما باید تاریخ ساز باشیم، و ما باید تاریخ بسازیم ، و این کار را به وسیله کی اجرا نمائیم و یا برای این کار ها انسانهای داریم؟

ودر مقابل این سوال که وقتی کار های بزرگی میکنید، برای کارهای بزرگ انسانهای بزرگی هم دارید، و اگر ندارید کارهای بزرگ را به وسیله کی اجرا مینمائید؟

ما کشور بی هیچ نیستیم ما در کشور خود هرچه داریم قسمیکه منابع بزرگ داریم انسان های بزرگ هم داریم، ما باید از پروفیشنل های خود کار بگیریم و استفاده نمائیم.

هم خود سازی وهم کشور سازی نمیشود، وازین دو یکی را باید کرد و باید گفت که آنهای که خود را میسازند کشور را ساخته نمیتوانند کشور را کسانی میسازند که خود را نسازند.

ما دولت های میخواهیم که بیاید و جلو ظلم و زور را بگیرد ، نه اینکه دولتی باشد که ظلم زور رابیاورند، و ظلم زور را در خود تعبیه نماید ، مابابد احزاب نظامی خود را به احزاب سیاسی تبدیل نمائیم ، تفنگ را بگذاریم و به قانون روی آوریم و دولت های نداشته باشیم که زورآورانی را بیاورد که نه به مردم خدمت کند و نه از دولت که خودش آنها را به وجود آورده است اطاعت نماید.

ا هر کاری کـه میکنیم باید دولت داری را کار آسانی ندانیم و دولت داری علم دیگری میباشد، ما باید علم دولت داری را بدانیم، و هر کاری که میکنیم آنرا به وسیله انسانهای خودش اجرا نمائیم و اگر از اصول نبرائیم و کار ها را اصولی کنیم هیچ امکان ندارد که نتیجه از آن بر نداریم.

عالم افتخار پژوهشگر و صاحب نظر غیر وابسته

محاکمه خاینین ملی

باید تعهد حتمی رئیس جمهور و پارلمان آینده باشد!

با تأیید کامل و استقبال گرم از مقاله برادر محترم ضیا وزیری که در شماره نزده هم روزنامه وزین اراده با عنوان ضرورت محاکمه خائنین ملی و مجرمین جنگ انتشار یافته و پیشنهادی که جمعی از روشنفکران کشور در نامه ۱۰ سپتامبر ۲۰۰۳ خود خطاب به جامعه جهانی انتشار داده اند:

مسلما افغانستان در ۲۳ سال قبل از سقوط طالبان کانون خیانت های سهمگین بر ملت افغان و محراق جنایات جنگی کاملاً بیباکانه و وحشیانه بود که مشکل است آنها را با جنایات در یوگسلاوی از هم پاشیده، راوندا و مناطق مشابه دگر دنیا مقایسه کرد، چه رسد به دست کم گرفتن و نادیده انگاشتن آن.

طرح مسأله و پرابلم های آن:

واقعیت سرسخت است که مجموعه رهبران احزاب و سازمان های سیاسی، نظامی این دوره های شوم، مقامات امر و قوماندہ حکومات بر سر اقتدار در مرکز و محلات و مخالفان مسلح شان (که اکثراً یکی پی دگری به اقتدار رسیدند) و آن سران دار و دسته هایی که با سوء استفاده از خلاهای امنیتی به قتل و قتال و غارت و چپاول ملت محکوم و مظلوم ما، تاراج و انهدام ثروت های ملی، منابع طبیعی روزمینی و زیر زمینی و میراث های کم نظیر و بی نظیر فرهنگی و تاریخی آن پرداخته اند. نزد ملت افغان به خیانت ملی و جنایات جنگی متهم اند و تا زمانی متهم و منفور باقی می مانند که محاکمه عادلانه و دموکراتیک ملی تحت نظارت واقعی و موثر بین المللی ایشان را بری الزمه و یا معذور مستدل و موثق حکم نکند.

مردم افغانستان بدون دور کردن این طوق لعنت از گردن خود، نه ملت متحد و یکپارچه شده میتواند، نه به اعاده حیثیت ملی خود در انظار جهانیان قادر میگردد و نه دستاورد های پس از توحش طالبان و القاعده را که تصادفات روزگار در شکل گیری آن نقش کلیدی داشته است، میتواند، برگشت ناپذیر سازد.

ولی سوال اساسی اینست که محاکمه اینهمه متهمان درجه یک و درجات ما تحت، علی الرغم حتمیت و ضرورت تاریخی آن کار سهل و ساده یی نیست و بخصوص از عهده دولت کنونی به چندین دلیل اساسی بدر شده نمی تواند.

حتی عده یی از صاحب نظران در غرب و موسسه ملل متحد، پروسیجر و امکانات محاکمه خائنین ملی و مجرمان جنگ در افغانستان را به حد نومید کننده دشوار، هزینه طلب و زمانگیر تلقی و مبتنی بر آن عدم را از وجودش مرجع تر قلمداد می کنند. البته درین نظرات سهم کافی از حقیقت وجود دارد و میتواند به گونه غریزی در عقب آنها هراس ازین واقعیت نیز خوابیده باشد که در سال های "جنگ سرد" و به دلیل و بر مقتضای آن خیلی از حکومات و نیروهای کنونی حامی پروسه های جدید در افغانستان خود به نحوی از انحا مشوق و مساعدت کننده بخش بزرگی از متهمان موردنظر بوده اند.

و اما آنان که امروز مدعی بازسازی افغانستان و تبدیل آن به الگوی دموکراسی، احترام به حقوق بشر و تعالی اقتصادی و فرهنگی این سرزمین اند ، باید بپذیرند که بدون حل عادلانه و قضایی مسایل انقطاب ها، کشت و کشتار ها، کشور سوزی ها و نسل کشی ها، اجنبی پرستی ها و وطنفروشی ها، حرکت به پیش در افغانستان، فرساینده ترین دشواریها را به همراه دارد. بخصوص تا زمانیکه نقاب ها از چهره هایی که جنایات لرزاننده خود را حتی در دهه پس از اضمحلال شوروی توجیه قدسی و ملکوتی می نمایند (واسلام را بمثابه به رسم مستعار" خود نی ، که (نعوذبالله) چیزی چون عین ذلت زبون خود وانمود میدارند) به طرز قانع کننده و مردم پذیر کنار زده نشود ، نمیتوان افغانستان را ازلانه بالقوه قساوت و تروریزم و ارتجاع عهد سنگ به مدینه امن وعدالت و خیر رسانی به عالم بشریت مبدل کرد.

اجتناب ناپذیری و ارزش های

محاکمات:

بنابر این علی الرغم هر گونه دشواری و هزینه برداری، برای ملت شدن افغانها و سرزمین مدنیت و دموکراسی شدن افغانستان، تصفیه عادلانه و دموکراتیک قضایی دوسیه ها و "عملنامه" های مصادر امر و نهی در جریانات فاجعه انگیز ۲۳ سال یاد شده ضرورت انحراف ناپذیر دارد. این محاکمه افغانها را به اندازه یی بیدار و به حقایق تاریخ سرگذشت و سرنوشت ملی شان و از همه مهمتر به حقیقت ناسیونالیزم و وطنپرستی افغانی و به تعالیم پاکیزه دیانت مقدس اسلام تجهیز خواهد کردکه وصول به آن از طریق تعلیم و تربیه همگانی و خدمات اطلاعاتی و فرهنگی به عین حدود و پهنا بسیار دور و دشوار می نماید.

باید اکیداً خاطر نشان ساخت که محاکمه مشتی متهمان به خیانت ملی، جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت با اصول مصالحه ملی راستین نه فقط تناقض ندارد بلکه نتایج این محاکمات،شفافیت و سلامت درک متقابل احاد و نیروهای میلیونی مختلف، متضاد سابقاً (و حتی بالفصل) متخاصم را تأمین نموده زمینه ساز مصالحهٔ پایدار و وحدت واقعی ملی در عمل میگردد. چه این غالباً کیش شخصیت قومی، قبیلوی، مذهبی، روش و منشی توتالتیاری گروهک های مافیایی نزدیک و وابسته به لیدران و سرکرده گان، عوامفریبی هاو مغزشویی های آنان بوده که مردم افغانستان را به گروه های متخاصم منقسم و طوری به جان هم انداخته است که در تصفیه های قومی و نسلی، قتل عام ها، آتش زدن به خان و مان و باغ و خر من یکدیگر، تعرض به ناموس، کنیز گرفتن و به کنیزی فرستادن زنان و دختران هموطن، "سیخ کوبی" ها بر کله ها، راه اندازی "رقص های مرده" چور و چپاول و تاراج چه بسا به عنوان غنمیت، و اجرای هزاران دستور ملت کش و وطن براندازد گر آنان و فرماندهان خارجی آن وادار و در گیر شده اند. لذا تا زمانیکه این غده های سرطانی شناسایی و واقعاً از پیکر اجتماع طرد نگردد، صلح و سلام واقعی ملی اگر دست نیافتنی باشد ، توأم با مشکلات عدیده و ثمربخش ناچیز خواهد بود.

مردم افغانستان متدرجاً به آن امکانات نزدیک میگردند و باید با بکارگیری کلیه امکانات طبیعی و خدادادی خود دستیابی به آن را سرعت ببخشند که اراده خویش را درین جهت و به این هدف اعمال نمایند. در گام نخست بر اساس ترتیباتی که تاکنون پیش رفته است و در سال آینده هجری شمسی، افغانستان شاهد برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و انتخابات پارلمانی خواهد بود. بنابرین برفرد فرد ملت افغان فرض است، تابه کسانی رأی بدهند که به هدف تدویر محاکمه خائنین ملی و مجرمان جنگی در رأس سایر اولویت های برنامه وی تعهد و تضمین باور شدنی و موثق بسپارند. بخصوص تعهد و تضمین رئیس جمهور آینده درین راستا باید مطلقاً جدی و حتمی گرفته شود.

دادن رأی و فروش آن به "آزموده" ها و متهمان به خیانت ها و جنایات ولو که اجبار هم در کار باشد ، بی غیرتی و در حکم گذشتن از ناموس و بالتوبه تن دادن به خیانت ملی است!

ص۴

محاکمه خاینین...

محاکمه واقعی و دموکراتیک علنی کسانی که در زمان قدرت و زعامت شان فجایع و جنایات در کشور به وقوع پیوسته، شاید برای یک عده قابل ملاحظه خود آنها هم خالی از مفاد نباشد. زیرا، در هر حال با مشخص شدن حدود و ثغور تقصیر ها و مسوولیت ها، سرنوشت آینده شان بطور بلا منازع تعیین و تثبیت میگردد. ولی برای گروه های عظیم "سیاهی لشکر" که به امرونهی آنان به حرکت در آمده بودند، مطلقاً مفید و حتی راحت بخش بوده مایه اعتماد به نفس و وثیقه برگشت پراطمینان به آغوش مهربان مردم و وطن میگردد.

پرنسیپ های ضروری و شرایط تامین عدالت:

البته بدیهی است که ترتیبات حقوقی و قضایی این امر مهم باید با بهره گیری از مجموعه تجارب محاکماتی که تاکنون بشریت اندوخته است، تنظیم و تسجیل گردیده و واقعیت های بخصوص و حتی منحصر به فرد جامعه افغانی نیز در آنها تلفیق و تألیف شود.

واقعیت اینست که کلیه رویداد های ۲۳ سال مذکور دارای ماهیت یکسان نبوده و لااقل به دو دوره مشخص تقسیم میگردد:

دوره اول که از کودتای ثور ۱۳۵۷هـ.ش تا سقوط رژیم دکتور نجیب (۱۳۷۰) را در برمیگیرد، از لحاظ تاریخی دوره انقلاب، شورش و عصیان در برابر عقب ماندگی قرون بوده و به دلیل سطح پائین کلتور سیاسی و مدنی، چپروی‌های ماجراجویانه (حتی عامداً سازماندهی شده) و عملیات شدید جاسوسی و ضد جاسوسی، کشور سریعاً دستخوش مداخلات خارجی، تجاوز مستقیم نظامی اتحاد شوروی و زور آزمایی های متقابل نه چندان غیر مستقیم دگران گردیده و به کانون آخرین مصاف "جنگ سرد" میان ابر قدرت های زمان مبدل و بالنتیجه اکثریت نیروهای شامل محاربه عملاً به مزدوران جنگی اجانب تغییر هویت دادند.

بنابرین کاملاً ضروری است که وقایع این دوره با دلایل و اسباب، قضا و ماحول داخلی و خارجی و سایر شروط عدلی و قضایی با تشخیص جایگاه واقعی عنصر احساسات و آرمانهای ملی و مذهبی ترقی خواهانه و آزادیخواهانه و موازی به آن بازیهای عمدی و شیطانی با این احساسات و آرمانها و چگونگی عملکرد دست اندرکاران در راستایا تحت پوشش کاذبانه آنها، تبیین گردد تا بتوان عدالت رادر محاکمات به بهترین وجه ممکن تأمین نمود.

و اما دوره دوم که از فردای سقوط دکتور نجیب و برهم زدن پروگرام پنج فقره یی صلح ملل متحد، آغاز و تا روز سرنگونی ننگین ترین پدیده سیاسی، نظامی بحبوحه قرن ۲۱ یعنی حاکمیت طالبان ادامه می یابد، از لحاظ جرایم و جنایات ارتکاب شده که بمراتب بیشتر و شنیعتر از دوره قبل است، چه از لحاظ شرایع ادیان آسمانی و مقدم بر همه شریعت دین مقدس اسلام و چه از لحاظ قوانین جزایی و مدنی کشور خود ما و جهان بشری، هیچگونه پیچیدگی و ابهام قابل ملاحظه نداشته، با ساده ترین ترتیبات محاکماتی، عدالت در آن تأمین میگردد.

به حکم شرف و وجدان بشری، منجمله به خاطر پرداخت نسبی، دیت قربانیان کشتار های عمدی بی گناهان و غیر نظامیان، جبران نسبی هزاران نوع خساره که به خلق الله تحمیل گردیده، واقعاً مضادره ثروت های حاصل از وطنفروشی ها، چور و چپاول داروندار مردم و بیت المال، قاچاق مواد مخدر و غنای فرهنگ مادی وطن، در این محاکمات ضرورت و حتمیت مضاعف انسانی و اسلامی دارد.

حق انصراف ناپذیر مردم افغانستان:

رویهمرفته هیچ مرجع عدلی و قضایی، مقام و موسسه مشروع در سطح ملی و بین المللی وجود ندارد و نمیتواند وجود داشته باشد که بتواند حق مردم افغانستان را برای محاکمه خاینین ملی و جنایتکاران جنگی مورد انصراف و تردید قرار دهد. منجمله طفره روی ها از همین حق و پروسیجر احقاق آن، در شکل مسامحه ها و معامله ها با جنایتکاران و جنگ سالاران طی دو سال گذشته، موجب تباهی خیلی از فرصت ها برای تطبیق اهداف ملی و بین المللی صلح، امنیت و بازسازی افغانستان گردیده تا جاییکه اکنون جامعه جهانی را به تقلای تدویر کنفرانس "بن دوم" وا داشته است دنیا و مردم افغانستان در تداوم وضعیت موجود عواقب بسیار وخیمی را مشاهده می نمایند.

افغانها به محاکمه خائنین ملی و جنایتکاران جنگی برای اعاده حیثیت و نوامیس ملی خویش نیز شدیداً نیاز دارند، چه همین درندگان بی باک و بدمست بودند که مقام معنوی بلند، شهرت نیک جهانی و نام وزین و پرغرور این ملت دارای مدنیت و کلتور تاریخی پنجهزار ساله و ذی سهم بلند دست در فرهنگ و تمدن اسلامی را مخدوش و ذلیل کرده در انظار جهانیان به سطح وحشیان جنگلی تنزل دادند و علاوتاً با ملعبه قرار دادن مقدسات، حیثیت یک دین بزرگ بشری را که افغانها در پابندی به آن حایز مقام اول اند، بر زمین کوبیدند.

اگر صدور و تحمیل مقطعات خشک و بی ربط ایدیولوژی کمونیستی در شرایط تشنگی کشنده جوانان ما از رهگذر دانستنی های رهایی بخش و مترقی، در شرایطی که عقب ماندگی خفت بار و ننگین کشور خشم آنان را نسبت به حاکمان سیاسی و مذهبی مرتجع و مستبد، به سرحد جنون رسانیده بود، جنایت خرس های قطبی و ایادی ایشان است، صدور وهابی‌گری و مذاهب ارتدادی و التقاطی دگر، علی الظاهر به مقصد انهدام مذهب سنی حنفی در افغانستان و امحای نسلی اهل تشیع، چنانکه در غرب کابل، چنداول، مزارشریف، یکاولنگ، بامیان و مناطق دگر عملاً تطبیق گردید. ولی در واقعیت امر به منظور استیلای بردگی فراعنه صحرا و تبدیل سنگر هندوکش به قلعه سوق الجیشی بازگردانیدن دنیا به دوران توحش از طریق تروریزم چیزیست که شاید حیوانات اندکی با شعور نیز قادر به نادیده انگاشتن آن نباشند.

نتایج بزرگ ملی و تاریخی:

حقایقی این فجایع و چهره های خاین و جانی که آگاهانه و در معاملات حساب شده و بده بستان های مشخص دست اندرکار پروسه های مربوط بودند، نه از طریق عربده های متقابل بلکه فقط از طریق محاکمه ملی عادلانه، دموکراتیک و علنی قضایی می تواند، برملا گردد. فقط همین روشنایی شاهراه آزادی مادی و معنوی واقعی افغانها را خواهد گشود و آنان را از مهلکه های برادر کشی، به مراحل واقعی و خلل ناپذیر برادری افغانی و اسلامی رهنمون خواهد شد و به نیرومندترین درس ها وسرمشق ها برای آینده مبدل خواهد گردید.

جامعه جهانی با حمایت ازین روند و مخصوصاً به عهده گرفتن پشتیبانی حقوقی و تأمینات مادی آن، رسیدن به هدفی را تسهیل میکند که کاملاً در تطابق با منافع و مصالح عالیه مردم افغانستان. برای خود برگزیده و عجالتاً در جهت تحقق آن حتی نیروی نظامی صرف و خون فرزندان کشور های زیادی را نثار می نماید.

دو پناهنده ایرانی...

سید سلیم عارف نیز ادعا می کند که تابستان گذشته و در جریان تظاهرات سالگرد حوادث دانشگاه تهران متهم به ترور یک نظامی شده است.

او در این مورد که چطور موفق به فرار از ایران شده است، توضیحی نمی دهد.

در این میان، چند نفر نیز به همراه خانواده هایشان پناهنده شده اند.

این افراد که از شش ماه تا یک سال پیش به کابل آمده اند، در مرحله اول مصاحبه، درخواستهایشان توسط کمیساریای پناهندگان سازمان ملل رد شده است.

کمیساریای عالی سازمان ملل متحد (UNHCR) در کابل می گوید که هنوز جواب قطعی به پناهجویان داده نشده و فقط مراکز اقامتی آنان بسته شده است.

پناهجویانی که در مرحله اول رد شده اند، از رفتار یک کارمند فلسطینی که در کمیساریای پناهندگان مسئولیت رسیدگی به پرونده ها را بر عهده دارد شکایت دارند و می گویند که او صلاحیت رسیدگی به دوسیه هایشان را ندارد.

دانیل اندرس (Daniel Endres) معاون دفتر (یو ان اچ سی آر) در افغانستان می گوید که این کمیساریا تا زمان تکمیل دوسیه پناهجویان، به کمکهای خود به آنان ادامه خواهد داد.

آقای اندرس می گوید که کمک نقدی به این پناهجویان، از پنجاه دالر در ماه، به صد دلار افزایش یافته است.

او در عین حال تایید می کند که مراکز اقامتی پناهجویان، به دلیل مشکلاتی که برای خود آنان به وجود آمده بود بسته شده است و آنان باید خودشان مشکل اقامت خود در کابل را حل کنند.

آقای اندرس می گوید که اقامتگاههای پناهجویان مجرد، به دلیل اختلافاتی که بین آنان به وجود آمده بود بسته شده است.

پناهجویان، ضمن تایید اختلافاتی که بین افراد مجرد در یکی از اقامتگاهها به وجود آمده بوده، می گویند که کمیساریا کمک نقدی به آنان را افزایش نداده است و آنها از اول ماه صد دالر دریافت می کرده اند.

آنها می گویند که با صد دالر در ماه، توانایی پرداخت کرایه خانه و تأمین سایر نیازهای اولیه زندگی را ندارند.

نامه وارده

جلو خودسری و غصب ملکیت های عامه را بگیرید

اولتر از همه سلام های خود را حضور همه کارکنان روزنامه یی که واقعاً بی طرفانه قضاوت میکنند تقدیم میدارم. و بعداً منظور من از ارسال این نامه این است تا رسانه های خبری و مردم یکجا با حکومت از چور و چپاول دارایی های عامه آگاه شوند تا جلو این خیانت گرفته شود.

در مقابل مکتب ذکور بی‌بی مهرو(ع) تعمیری اعمار می شود میگویند که یک تعمیر بیست منزله آباد میشود. اهالی بی‌بی‌مهرو بیاد دارند که چندی قبل در این جا تعمیر مغازه کوپون ایستاده بود تخریب شد و همه مواد ساختمانی آن انتقال شد و بعد از حفر این ساحه اعمار تعمیری شروع شد که مدت زیادی دوام کرد و خاک آنرا هر طرف انداختند حتی در آب رو ها.

در زمان حکومت ظاهر شاه این تعمیر بنام فابریکه صورت ابرک مسما بود و به قول اهالی بی بی مهرو ملکیت وزارت معادن و صنایع بود و بعداً به مغازه کوپون تبدیل شد. سوالیکه نزد مردم مطرح میشود اینست که آیا هر کسی میتواند تعمیر ملکیت عامه را تخریب کند و به جایش تعمیر شخصی برای خود اعمار کند و یا این یک گروه مشخص است که نه پابند قانون اند و نه در غم آینده مملکت بیچاره و غریب.

تقاضای مهم شهروندان کابل این است که بازسازی شهر کابل وماستر پلان شهر کابل باید هر چه زودتر از طرف حکومت تطبیق شود ورنه چپاول گران آنرا به نفع خود تطبیق میکنند.

توقع مردم از حکومت و از شخص آقای کرزی اینست که جلو همچو خود سری‌ها و افرادی را که نه تنها به قانون اعتناء ندارند بلکه در غم آینده این مملکت هم نیستند هر چه زودتر بگیرند، ورنه اتباع این کشور امید چندانی برای آینده خود و دولت خود نه خواهند داشت.

با احترام یکتن از شهروندان کابل

دوستم آماده تحویل...

قوماندان گروه (پی آر تی) بریتانیا که برای نخستین بار از این پیش شرط جنرال دوستم خبر داده بود، در این مورد که آیا او هنوز بر خواسته اش پافشاری می کند یا خیر توضیحی نداد.

آقای فرانکس همچنین گفته است که نماینده ای از طرف وزارت داخله افغانستان مشغول ادغام دو قول اردو (هفت و هشت) در قالب قول اردوی نمبر پانزده است.

قبلاً قول اردوی شماره هفت مربوط به قو ماندان عطا محمد و قول اردوی شماره هشت مربوط به جنرال دوستم بود که نیروهای آن ها بارها با یکدیگر در گیر شدند

In This Issue:

1- Dustom Ready To Surrender Heavy Weapons
2- Help To Follow New Constitution
3- Commanders Have More Armed Men Than National Army
4- Ban On Keeping Weapons In Mazar
5- Iranian Refugees Sew Lips
6- Constitution

ERADA Daily

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد) خانه نمبر ۹۵
تیلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
eradadaily@hotmail.com

زیر نظر هیات تحریر انتشار مییابد
مؤسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان

اراده
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکز نشرات افغان
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین: صدیق الله "صادق" و عزیز الرحمن "گوهر"

چاپ: مطبعه مرکز نشرات افغان قیمت یک شماره ۲ افغان